

مِلَّةُ اَنْصَرِ الدِّينِ

№ 21.

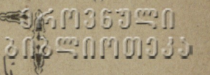
۱۲ مئی ۱۹۲۱

۲۱

Худ. электропечать в Бюро С. М. Тифлиса.

باکو ریالی شقلاسنده امتحان

تازه ایل ایچون ابونه قیغی قلیسده و غیر شهرلره یانوارک اولندن دیقابرک اوتوز برنه تک، یعنی

- ۱۲ ایلیغی . (۵۲ نسخه) - ۵ منات
- ۹ ایلیغی . (۳۹ نسخه) - ۴ منات
- ۶ ایلیغی . (۲۶ نسخه) - ۳ منات
- ۳ ایلیغی . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قپک

مجموعه نك ادریسی: قلیس وارانسوفسکی کوچده نومره ۴۷

ملا نصرالدین اداره سی

Тифлисъ. Воронцовская улица № 47

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

« اداره مزه کیچن ایلك مجموعه سی ایچون پول گوندرلر بر آیه تک صبر ایلمه سونلر : حاضر کتاب ایئدی اداره مزده یوخدر . »

جنی مملکتلره ۱۲ ایلیغی ۶ منات، ۶ ایلیغی ۴ منات نسخه سی - اداره مزده ۱۰ قپک، اوزگه شهرلرده - ۱۲ قپک

۲۶ مای ۱۹۰۷

هر هفته نشر اولنور

شنبه ۲۶ ربیع الاخر ۱۳۲۵

الذبیات

فعله! اوزگی سنده بر انسانمی صائیرسان؟
پولسین کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان.

انسان اولانگ جاه و جلالی گرک اولسون
انسان اولانگ دولتی مالی گرک اولسون
همت دیمرم ایولری عالی گرک اولسون

آلچاق، اوفاجق دخمه کی سامانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

هر مجلس عالیده سوخلمه تیز آرایه
سن دور آباق اوسته دیمه بر سوز امرایه
جایز دگل اسانجه دانشمق فقرايه

دولتولره گندگی یکسانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

فقر ایله غنا اهله کیم وپردی مساوات
معناده ده صورتده وار بونده منافات
اوز فضلنی پولسین ایدمه کمسنه اثبات

بو ممتعی قابل امکانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

کیت وور چکوچک ایشله ایشگ چقماز یکندن
مقصود مساوات ایسه آیرلمه جیگندن
وار نسبتگ ارباب غنايه نه شیگندن

بر آپداسی گون مزدگی ملیانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

دولتولیز البته شرافتمده بزیم در
املاک بزیم درسده ایالت ده بزیم در
دیوان بزیم اران حکومتده بزیم در

اولکه دره بگ لگ ديه خان خانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

آسوده دولانمقده ایکن دولتیزدن
آز قولق ایدیرسکرده هله نعمتیزدن
بویله چقاچاقسکرسی بیزیم مستیزدن

احسانمگ شکرلی کفرانمی صائیرسان
آخماخ کشی! انسانلقی آسانمی صائیرسان

هیچ بر اوتائیرسان یا بر اوصائیرسان
المنته لله اودلاره یانیرسان .

قولاخلاریم

اوشاخلقده مندن بر گناه باش ویرند،
رحمتک داداشم ایکی الی یابیشاردی قولا-
خلاریمدان ، قوزاردی گوپه ، اوقدر که
آیاخلاریم یردن اوزولهردی ، بر نچه دقیقه
ساخلاردی هواده ، صوگرا قویاردی یره
و دییهردی « دی کیت ، برده بیله غلط ایلمه »
همیشه بیله تنبیهدن صوگرا قولاخلاریم
پازی کمی قیزاراردی . آخرده قولاخلاریم
اوقدر یکه لیدر که هره سی شاپالاخ بویوک
لیگنده اولدیلار .

اما قولاخلاریم ایندی دخی هیچ ایشیتمیرلر .
گورورسن . غازیته لرده یازیرلار که تبریزده
عورتلر میتنخ قورورلار . کمسنه عادتلری
آرادان گوتوروللر ، اصلاحات طلب ایدیرلر ،
کشی لرك ظلمندن قورتارماق ایستیورلر ،
اما بزیم قفقاز مسلمانلاری قاراداوویلاره ،
کهنه عادتلره ، کول کوسلاره و ناغل
مسئله لره سجده ایدیرلر ، « کهنه مسلمان »

« و تاره مسامان » مذهپری چیخاردیرلار ،
و دخی ده بیلمرم نه قایریرلار .
بونلارک هامی سنی ایشیدنلر ایشیدیرلر ، اما
منم قولاخلاریم ایشیتمیرلر .

و حال اونکه منم قولاخلاریم کمی شا-
پیان قولاخ هیچ کسده یوخدر . یادیمده در ،
بر گون داداشمه دیدیم که « داداش ، سندن
بر شی خبر آلاچام » دبدی « خبر آل » .
دیدیم « داداش ، آخر آتی ایل بوندان قباق
ضرابی کوچه سبتک ساکنی تقی بک حسین
اوغلی « طاووقچی » و « شاهسون » کوچه لرینه
سه چیخارتماق ایچون آلتی مین منات پول وصیت
ایدیون . ایندی همان آتی مین منات ایله توتاخ
که آریا بوعدا پاهوق آیش ویریشی ایلمه مش اولار ،
رحمت لک داداشم منم به سوزلریمه چوخ
حرصلندی . اوقدر حرصلندی که ایکی الی
یابیشدی قولاخلاریمدان و قوزادی گوپه ،
آیاخلاریم یردن اوزولدی ، بش دقیقه ساخلادی
هواده ، صوگرا قوییدی یره و دیدی : « دی
کیت ، ایندی عاغلک باشکا گلمر ، که رتن
کله نك نسلندن عمله گلمش ! سن گیت اوشا-
خلقکا ، سنگ نه بورچک که سویی هارا چیخا-
رتدیلار ، پولی هارا خرجه دیرلر »

یادیمده در ، قولاخلاریم قیزاردی پازی ، دوندی
آخرده ده قولاخلاریم یکه لب بالاخ قولاخلاری
کمی اولدیلار ، اما بوراسی پامان دی که
هیچ زاد ایشیتیمرم . مثلا دیورلر که گنجده
مای آینک اولنده مکتب روحانی زاننده مالارک
یعنجاقدنه ملا م . جنابلری بیله بر نطق سویله دی .

حضرات !

لار بزم ایویمزی یخدیلار . باخک . بز نه کونلره قالمشوق که طلبه لارده کوتوروب غزته یه یازماق ایستبورلر که بز نه کونلره قالمشوق که . یرک آلتده کی اوکوزی ده دانیرلار ، بوملعون لار که بو بیولک لیکده اوکوزی دانیدیلار ، الهی ده دانا جاقلار . باخک بز نه کونلره قالمشوق که معلم لری بوزی بوراده قویوب حکومتدن اذن ایستبورلر ، اودر که بزم دعامتک بر کتندن حنومت ده اونلارک احتماغه ایستدیک لری کیمی ده اذن ویرمدی . حضرت ! کورون بز نه کونلره قالمشوق که م . ح . پ . زاده دیور مکتب روحانی نگ . منفعته بیلط پایلانسون تیاترو اولسون ، و حال انکه هرکس تیاترو یه کینه ، ایله بیلسون که کعبه نیک ایوینی یخماغه کیدیر ، هرکس تیاترو یه بیلط پایلاسا یا اینکه آسه دوقوز اتی یمیش کیمی در »

بلی . بونلارک هامی سنی گوروروم ، روسیه ده مجاهد کشیش لری ده گوروروم ، آنکلسده پارلامینته کندیلر و زحمت کشلر طرفداری انتخاب اولونان عورتلری ، روسیه ده حریت بولنده جان ویرن جوان روس قیز لری ده گوروروم . قافقازده بخت آچدیردان خان پری خالاری ده گوروروم . بورویاده مات و عدالت بولنده حمیس خانه لرده چورویب کشیش لری ده گوروروم — آستاراده ملا جعفر قلی نی ده گوروروم ، اما بونلارک هیچ بریسینی شاپیان قولاخلاریم ایستیمیرلر . اوندان اوتری که اوشاخلقده رحمتک داداشم قولاخلاریمی چوخ چکوب .

مثلا . بودا یاخشی یادیمده در که قاره باغک شیشه شهرنده بر گون فریدون بک اوغورلی بیکوف مدرس باشی جناب میرزا سلیم آقاندن خواهش ایدیر . که گیدوب اونگ ایونده ایکی نفر قیز اوشاقنه آنا دینی اور گتسون . جناب میرزا سلیم آقا جواب ویریر که قیز اوشاقنه درس ویرک چتین بر مسئله در و بومسئله نی حاجی نجم الدوله نگ تقویمندن اورگنمک لازم در . بر گون کیچر و جناب معلم فریدون بگه بو مضمونده کاغذ ابر : « مخدوم الفقرا فریدون بک ! ممکن اولمادی که گلوب جنابگزه عرض ایدیم ، بدون استخاره ایش گورمیرم ، لکن سزدن آریلاندن سوگرا گلوب

«جامع الدعوات» کتابنه مشورت ایله دیم چوخ پیس گلدی ، او جهته گوره بنده گلمه دیم ، بنده نی عفو بیوراسنر دعا گوی شما سلیم . بو فقره نی ایشیدن کمی من قاجدیم داداشمه دیدیم و رحمتک داداشم گنه یاپیشدی قولاخلار بمان و منی قوزادی هوایه . بو ایشلرک هامی سنی من گوروروم ، و قونشی من ایرمنی - لرگده میرزا سلیم لرینی گوروروم ، بونلاری من چوخ یاخشی جه گوروروم ، چوخ عجب جه گوروروم ، چوخ قشک جه گوروروم

اما قولاخلاریم ایستیمیر . هر بر شبی گوروروم ، اما هیچ بر شبی قولاخلاریم ایستیمیر ، اوندان اوتری که قولاخلاریم چوق بیکه در .

«موزان»

قافقاز خبر لری

باکو — ایون آیدک دور دنده قبه میداننده جماعت دار الفنونی نیک قوچی شعبه سنگ صدری گیچن قاجاقلارک هنر لری باره سنده نطق سویلیه جک و « نبی » نیک ، مجید « گ و « تیوازی قنبر » گ ترجمه حال لرینی نقل ایده جک .

نخجوان — قیز دیر مالی لرگ ساغ بیله گی نه شیخ لر قاره ساق باغیلولار — قیز دیر ماکسن کمی قاره ساقده اوز اوزینه قیریلیر .

باکو — در سلرینی ییلمین شاگرد لر « جگر » پیرنه نذر ایلبوب کیدیر لر مکتبه و معلمک بوغازی توتولور و شاگردن هیچ زاد سـوروشـمور .

مرو — بوراده بر قوجا عورت چیخوب که ناخوشلارک روحینی اولچور و ناخوشه دیور که مثلا سنی قدیم ملانصرالدین روحی توتوب وحلوا ایستبور . ناخوش حاوا یشیروب پایلیان کمی ال اوستی شفا تاپیر .

باکولن مکتوب

ملا عمو !

دونن ایچری شهرده دولایردیم ، نماز وقتی یتشدی ، بر مسجد آختاردیم که گیدم نماز قیلام . بر ایوک قاپوسنده عرب یازیلارینی گوردوم . باخدیم که بورا مسجددر . بلی ، گیدیم ایچری . اما مسجددن

بر علامت گورمه دیم : اول قباقمه بر خیلی قاز و تویوق چیخدی ، سوگرا کبردیم لاپ ایچری . کوردیم که بر چوخلی جه قویون و کیچی وار . ایسته دیم نمازه مشغول اولام گوردوم بر کشی چکنده عبا ، گوزنده چشمک ، منی گورجک آغاجی قاندردی اوسته مه و باشلادی خرده مسلمان اوشاقی کمی سویمگه که « فلان فلان شده ، بوراده نه گزیرسن » . عرض ایله دیم که گلمشم نماز قیلام . کشی گنه آقاجی قاندردی اوسته و دیدی : « حرام زاده اوغلی حرامزاده ، گلویسن اوغورلقه ، نمازی ده بهانه ایلیرسن » . عرض گوردیم که ایشلر خرابدر ، فرصتی فوته ویرمیوب قاج که قاجاسان . کوچده بر مسلماننه راست گلوب سوروشدیم که « آی قارداش ، بورا مسجد دکل ؟ دیدی : بلی مسجددر ، و بو کشی بوراده نوح ایامندن دالاندار در ، اما نوحک توفانندن سوگرا بو مسجد مسلمان گلمیر و بو مسجد مالارک قوحوملارینه اجارده ویریلوب که مسجدده قویون گیچی ساخلا سون لار . ایندی بو دالاندار همی مجاور در ، همی دالانداردر ، همی ده چوباندر ، و اوزی ده هردن بر اعلان ایدر که هر کسه قویون ، کیچی ، قاز و تویوق لازم اولسه ، بوورسون بو آدریسه : ایچری شهرده . محمد یار مسجدینک گون باتاننده ، مشهور جین مسجدی ، نمره ۴۸۷ . مسجدک اجاره داری « منبر قوردی » نه رجوع اولنسون ، باغیشلا بکزه ، ملا عمو . « دمده مه کی »

جناب ملانصرالدین عمو

نه شنبه کجه سی ساعت ۲۴ ده قیامت آینده عالم واقعه ده یاتمشدیم ، سبزی بوسورتده کوردوم ، مثلاً اوزون سقال کشی ، آتمش عدد بورنون واریندی و بورنون فیل خورطومینه بنزایدی ، دوقوز یوز دوقسان دوقوز بوینو زون واریندی و من سندن سوال ایتدوم آی ملا عمو سن نه ایش کوروستنکه بوبلا سنکادوچار اولوب ، سن بنکا آغلیه آغلیه دیدون که من کچن نمرده اردیلل شیخون موقوفات باره سنده بر مقاله یازمشدوم ، اومقاله شیخون خادم لرینه تلخ کلوب و علی الخصوص فالچیلره و جندار لر و درویشلره و باکوده اولان مشقطع کندینون کشف کرامتو چهل داغ پیرنه چوق شک گتورمشم . اوسبدن جندار لر دعا کوجیله و چهل داغ پیرنون

خان شالواری

تاجر شالواری

ملا شالواری

اعلان : سن درزی کربلای رستم هرچو تازه فورما شالوار لار تیکریم پوخ ادجوز قیمته

خوشی... خوشکه بکم نام عورت داغ باسماقیله
 یولوندا جانمسی و مالی فدا ایتشم. من
 بیچاره ملا عمونی بو حاله سالوبلار بندۀ حقیر
 بو هولناک یوقودان هراسان دوردوم، دوراندا
 بدن برصدای ناکهان چقدی نجه که اصفهانده
 درویش نجفون شاه نفیریندن صدا چیقار، هوالی
 اولدوم منی آپاردیلله با کوده زخرکاروانسراسنده
 بریمودی وارهم حکیم درهمی یاخشی کشف کرامتلو
 جنداردور، اونون یانینه، اومندن اوچ آرشین
 شله ویدی رنگ ساق و امثال خایه دوشان و نه خود
 فضله موش و برکوک طویوق و ۲ خون ادم
 آلوب و ۱۴ امثال مسلمان آروادونون و کیشی سنون
 بیمنی، بو اشیاالر ایله، جینی دو توب
 بندهنی جنون لندن خلاص ایتدی. جناب ملاعمو،
 خواهش ایدیرم بو احوالاتی چاپ ایدوب خلیقه
 بلدره سوز، هرکس ایستسه جندار یانینه کیده
 کدون... آدریس با کوده کاروانسرای زخر
 جهود حایم اوزون سقال... هیچ جندار تقینه
 شک یوخدور... خالصدور
 «قارپوز قابوغی»

ملت قربانلری

آی ملا نصرالدین بابا، سن آخر بر تجربه لی
 قوجا کشی سن، سن الله بر منی باشه سال
 گوروم، ملت یولنده جان و مالی فدا ایله مک
 نه سوزدر؟
 مثلاً، بیله توتاخ که بریسی دیبور «من ملت
 یولندا جانمسی و مالی فدا ایتشم». من
 ها فکرلشیرم، هیچ بو سوز لرگ معناسنی باشه
 دوشه بیلمیرم.
 دونن، مثلاً، کتاب دکانه گیتدیم که بر جلد
 «مسالك المحسنين» آلام. سوروشدیم قیمتی نجه،
 در؟ کتابچی جواب ویردی که قیمتی اوچ
 منات در. دیدیم - بلکه بو کتابچی بهاچل در،
 گیتدیم بر اوز که دکاندا سوروشدیم - گنه
 اوچ منات دیدیلر.
 ایندی آی ملا عمو، سن الله بر منی باشه
 سال گوروم، ملت یولنده مالی فدا ایتمگ
 معناسی نهدر.
 باغیشلا، ملا عمو، باش آغریسی ویریرم،
 اما یادیمه در کیچن وقتارده جناب طالبوف
 «ارشاد» غازیته سنده یازمشدی که «من مالی
 ملت یولنده فدا ایتشم».
 من او وعده ایله گمان ایتدیم که بلکه
 جناب طالبوف اول دولتلی آدم ایش و وار

یوخینی خرچلیوب ایران اوشاقلاری ایچون
 مکتب زاد آچوب، یاوطن یولندا بو یوک پول-
 لار مصرف ایدوب و آخرده اوزی کاسپچلقه
 دوشوب.
 اما سوگرا خبردار اولدوم که یونلارگ
 هیچ بریسی دگل، و خبردار اولدوم که اول
 جناب طالبوف بر کاسب آدام ایش، اما ایندی
 بو یوک دولت قازانوب.

گنه فکره کیتدیم دیدیم پس گورسن بو که
 یازیر «من مالی ملت یولندا فدا ایتدیم».
 پس بر سوز لرگ معناسی نهدر.

آخرده خبردار اولدوم که جناب طالبوف
 کتاب یازاندر. دیدیم - هه، ایندی باشه
 دوشدیم، و یقین ایله دیدیم که جناب طالبوف البت
 کتاب یازیر مسلمان قارداشلارینه مفته پایلیبور
 که اوخویوب آدام اولسونلار.

ملا عمو، هله بر من اولوم دی گوروم،
 یازاجاقسان می منم بو سوز لریمی یا بوخ؟

ملا عمو، ایندی ایشیدیرم که جناب طالبوف
 یازدیقی کتابلارگ هامی سی ساتیلوب، مثلاً،
 کتاب احمد، بر جلدی ایکی منات، مسائل الحیات
 بر جلدی بر منات، مسالك المحسنين - بر
 جلدی اوچ منات.

ملا عمو سن الله، انجیمه مندن، اما بر ایکی
 مطبعه یسه کیدوب کتاب چاپ ایله مک
 ایشیرینی اور گندیم، و هر یانده منته جواب
 ویردیلر که بو کتابلار هامی سی قیمتندن اوچ
 بها ساتیلوب.

ایندی من جناب طالبوفگ سوز لرینی یادیمه
 سالیلام و نه قدر فکرلشیرم، فکرلشیرم،
 باشه دوشه بیلمرم که ملت یولندا مالی فدا
 ایتمگ معناسی نهدر؟ سن الله ملا عمو، بر
 باخ لغتگا. ملا عمو، ایستبورم بر سوزده
 دیدیم. ایندی که باش آغریسی اولدی، قوی
 سوزیمی دیبوم قورتاریم.

جناب طالبوف «ارشاد» ده یازمشدی که
 مالندن سوایی جانی ده مات یولنده فدا ایدوب.

ملا عمو، دخی بو باره ده منم هیچ سوزوم
 یوخدر: آنجاق تیمور خان شورابه یولی
 دوشن و جناب طالبوفگ زنده کالقدان خبردار
 اولان ایرانی قرداشلاریمی بر دانه اللهه آند
 ویریرم، قوی دیسونلر: ایرانگ هانسی
 سردارندان، خانندن و وزیرندن جناب
 طالبوفگ استراحی، سعادت و جلالی اسکیک در.
 باغیشلا، ملا عمو، بلکه من قائمیرم، عوام
 آدامام، اما اونی بیلمرم که جانی ملت یولندا

فدا ایلین بو جور دولت و جلال سومز. بیله اولاندا
 من ده آرزو ایله رم که جناب طالبوفگ جانی
 کیمی کاش منم ده جانم ملت یولنده فدا اولسون.
 هله که خدا حافظ، ملا عمو!

امضا: ملت یولندا جانی نی و مالی نی فدا ایلین
 بر نقر «جان فدا».

مکتوب

جناب ملا عمو! والله سن غریبه آدم سن
 کور دوتیقین بوراخمان کمی سنده بز
 آرواتلارگ یخسندن یاپوشوب لندن قویماق
 ایستیرسن. قصدگ بودر که بز مسلمان
 آرواتلاریده ایرمنی آرواتلاری کمی اوزی آچیق
 کرک. یاخشی هله قوی بونیده دیوم. ده
 باشکا آدم قحط ایدی کرک ایله بزنی ایرمنی
 هارسینلارینه تای ایده ایدیک؟ یاخشی ملاسن
 آفرین سکا! ده نه دیوم!..

ایمدی کلک مطلب اوسته.
 سن دیورسنکه بز مسلمان آرواتلاریده
 کرک اوزی آچیق کرک و بو ایش کویا
 خلاف شرع دکل. سوزیگی قولندیرمک ایچون
 قرآندنده آیهلر کتوروب دیورسنکه هانسی
 عالم اوز آجامسی قرآنک حکمیله حرام
 بیلرسه بیورسون، جواب ویرمکه حاضروق،
 اما اوراده بر قویروق قویورسانکه «قایرمه
 حدیثلر ایله ایشیمز یوخدر». من بیلمیرم
 قایرمه حدیث نه یه دیورسن حدیثکه قایرماسی
 اولارمی. مالار همیشه بز سولیدیکی حدیثلردر
 و اوحدیثلرده یازیلوبدر که نامحرمه کورسنن
 و اوزی آچیق کرن آرواتلار اودنیاده جهنم
 اودینه یاناجقلار و یوزلرینه جهنم دامعاسی
 باسیله جقدر. اما ملا قسمی محرم در. سن
 یازدیقک آیهلری من اولمچی دفعه در که
 ایشدیرم، کیم بیلور، بلکه او آیهلری سن
 اوزیکدن قایروبسن؟

دوتاقکه آرواتلارگ اوزی آچیق کرمکینه
 شریعت یول ویریر و سن یازدیقین آیهلر
 لاپ قرآنک اورتاسیندنر، اما سوز بودرکه
 سن ایشک بر طرفنی بیلیرسن اوبری طرفنی
 بیلمیرسن. سن بیلمیرسنکه بزم اوزی آچیق
 کرمکزه شریعت یول ویرسه ده کشیلر یول.

« თოპჩი ლარ ნა მხრმ დგლ რ »
(ნიქიან თოპი)